

**Your Czech
Network**

Česká centra v roce 2021

Dovolujeme si vám touto cestou jménem našich kolegů doma i v zahraničí popřát vše nejlepší v novém roce a zároveň vám poděkovat za přízeň, spolupráci a podporu, kterou jste nám poskytli v nelehkém roce uplynulém. Pro rok 2021 chystáme zajímavé programy a aktivity opět spojené s reprezentací ČR a kreativitou českých umělců, vědců a odborníků. Co chystáme a co se nám podařilo uskutečnit, se dočtete na následujících stránkách.

Foto: Václav Havel © Karel Cudlín/400ASA

obsah

- úvodní slovo generálního ředitele
- připravujeme na leden—únor 2021
- představujeme projekty
- rozhovor
- novinky
- napsali o nás
- stalo se
- o nás

Nahoře: Výstava *Melted Sun* Jana Kalába
v galerii Kreiser v Madridu

Dole: Publikace vydaná Českými centry
a nakladatelstvím Odeon

úvodní slovo generálního ředitele

Vážený a milý přátelé Českých center,

když jsem na konci loňského roku děkoval svým kolegyním a kolegům za jejich obětavou a tvořivou práci, charakterizoval jsem uplynulý rok takto: „*Letošní rok, který se chýlí ke svému konci, zůstane navždy zapsán v paměti našich životů. A bezpochyby i v paměti Českých center. Přinesl některým skutečnou bolest, mnohým obavy a úzkost, ale zároveň nám vyprávěl mnoho krásných příběhů lidské solidarity a pospolitosti. A hlavně: Naučil nás dívat se na svět a sebe sama jinak. S větší odpovědností a s větší pokorou. Pro Česká centra to byl rok nových témat, nových formátů, prostě nových dimenzí kulturní diplomacie.*“

Byl to pro nás i rok, ve kterém jsme dokončili práci na nové Strategii Českých center a projednali ji s celým vedením našeho zřizovatele, ministerstva zahraničních věcí. V dnešním newsletteru bych Vás s ní rád seznámil (celé znění strategie najdete [zde](#)).

Zásadní novinkou je formulace „Poslání Českých center“ – tedy toho, čemu se u neziskových organizací říká mission a co představuje výchozí bázi, od které se odvíjí činnost organizace. Z asi dvacetiřádkového textu ocituji dva klíčové odstavce: „Česká centra jsou příspěvkovou organizací **Ministerstva zahraničních věcí ČR**. Jsou **integrální součástí** české zahraniční politiky, prosazují **hodnotová stanoviska, formulovaná v preambuli Ústavy České republiky**, a jsou stěžejním **nástrojem kulturní diplomacie** v rámci diplomacie **veřejné**, jejímž posláním je šíření a podpora **dobrého jména** České republiky ve světě a **posilování kulturních vztahů mezi zeměmi**.“

„Česká centra se definují jako **kulturní institut** a působí na poli kultury v jejím **nejširším pojetí**: v oblasti umění, kulturních a kreativních průmyslů, péče o kulturní dědictví, vzdělávání, jazyka, lidských práv, vědy, inovací, sportu, gastronomie, životního stylu a dalších projevů tvůrčího společenského života. Zajišťují **výuku českého jazyka** v zahraničí a podílí se na organizaci certifikovaných jazykových zkoušek.“

Rád bych zdůraznil tři důležité aspekty:

- Česká centra se poprvé jasně definují jako **kulturní institut** a řadí se tak po bok svých evropských partnerů, jakými jsou např. Goethe Institut, Francouzský institut, španělský Cervantes, kulturní instituty Dánska či Litvy, Švédský institut či nizozemský DutchCulture.
- **Kulturu vnímáme v tom nejširším pojetí** (vycházíme tak z pojetí EU) a zahrnujeme do ní i témata lidských práv, vědy, inovací, vzdělávání či životního stylu.
- „**Posilování kulturních vztahů mezi zeměmi**“ je pro nás stejně důležitým úkolem jako tradiční „podpora dobrého jména České republiky ve světě“.

úvodní slovo generálního ředitele

Samotná strategie má 4 prioritní okruhy a k nim příslušející jednotlivé cíle, které jsou dále rozpracovány do dílčích cílů resp. úkolů.

Rozhodli jsme se pro volnější formu strategického dokumentu, který není striktně provazován do jednotlivých opatření. Šlo nám především o to vytvořit strategický rámec a pojmenovat veškeré kontexty, které by měla naše činnost do roku 2023 sledovat a rozvíjet.

Konkrétně bude Strategie každý rok implementována prostřednictvím tzv. ročního „Programového rámce Českých center“ a „Prováděcího plánu neprogramových úkolů“. V první polovině února představíme veřejnosti naše programové plány pro tento rok, obsažené v prvním ze shora uvedených dokumentů.

Závěrem: Na titulní stranu tohoto newsletteru jsme dali fotografii Václava Havla, a to ze dvou důvodů. Jednak proto, že prezentaci jeho odkazu v zahraničí se budeme letos intenzívně věnovat. A pak pro ten jeho charakteristický pohled, ve kterém se zračí radost a naděje, se kterými se takříkajíc dívá „do budoucnosti“. Nechtěje jeho pohled i pohledem naším.

Pevné zdraví a dobrou mysl v letošním roce přeje

Ondřej Černý
generální ředitel Českých center

osobnosti pro Česká centra

Požádali jsme představitele významných českých kulturních institucí, se kterými Česká centra dlouhodobě spolupracují, o jejich pohled na uplynulý náročný rok i vize do budoucnosti. Jejich odpovědi a postřehy přinášíme v následujících rozhovorech.

CELÉ ROZHOVORY

HELENA KOENIGSMARKOVÁ

ředitelka Uměleckoprůmyslového musea v Praze

Jaká byla Vaše spolupráce s ČC v roce 2020?

Těšila jsem se pravda na bohatější spolupráci, kterou jsme měli naplánovanou třeba ve formě představení fenoménu Lida a Zika Ascher v Českém centru v New Yorku – ale všeobecná situace to zatím pozastavila.

Na co se těšíte, jaká máte očekávání z hlediska této spolupráce v roce 2021?

Těším se, že nám ten New York vyjde v roce 2021 – ale také doufám v další projekty, na kterých budeme spolupracovat. Máme společnou oblast zájmu, kterou je český design. Zde je myslím úloha českých center dobře viditelná, kdy s malým nákladem se dají připravovat odborně zajímavé věci, vhodné pro zahraniční kontakty.

A vůbec – jaký bude ten příští rok? A jaký si přejete, aby byl?

Samozřejmě, že se všechna novoroční přání nesou v duchu „ať je ten příští rok lepší“, ale byl ten letošní zase tak špatný? Já mám opravdu dlouhodobě jako rodinné motto, že všechno zlé je k něčemu dobré, vždy se to v nějaké formě potvrdí. Byli jsme všichni více se svými rodinami, uspořádávali jsme si osobní archivy, rovnali knihovny, psali těm, které jsme dlouho nekontaktovali - nemělo by se toto stát více samozřejmou součástí našich životů? Být ohleduplní k okolí po všech stránkách, neplýtvat, vážit si přírody atd. Rozhodně bych si nepřála, aby vše bylo jako předtím, to nejde.

YVONA KREUZMANNOVÁ

zakladatelka a ředitelka Tance Praha z.ú.

Rok 2020 byl natolik specifický, že ho nelze srovnat s ničím, co jsem za těch 30 let své práce v oboru zažila. Česká centra jsou pro nás významným partnerem, zvláště pro festival Česká taneční platforma (ČTP), na který společnými silami zveme ředitele divadel a festivalů, stejně jako žurnalisty, a dostáváme tak do povědomí český tanec, jehož boom posledních let je neuvěřitelný.

Přes veškeré nástrahy koronaviru jsme sklízeli ovoce předchozích platforem, nejvíce v Řecku, kde běží spolupráce teprve krátce, ale o to úspěšněji. Dvě česká díla na prestižním Kalamata Dance Festivalu a zájem dalších pořadatelů i novinářů zúčastnit se příštího ročníku ČTP nás moc těší. Věříme, že česká účast na Aerowaves Spring Forward v Elefsině (květen 2021) ještě více motivuje kolegy z řady zemí světa, aby pokračovali rovnou do Prahy, kde plánujeme spojenou Českou taneční platformu 2020&2021. Těšíme se, že proběhne ve fyzické podobě, ale zároveň bychom rádi navázali na úspěšnou spolupráci s ČC v letošním roce a zprostředkovali jednotlivá představení prostřednictvím sítě Českých center online do celého světa.

Tyto navazující akce jsou moc důležité pro naši taneční scénu, která dokázala zaujmout svou kvalitou a diverzitou dokonce i v online formátu, jímž jsme museli nahradit živé produkce v listopadu 2020. A co víc, natočili jsme díky Aerowaves Production tři vybraná česká díla speciální kamerou a pozveme diváky napříč Evropou do VR prostředí za specificky daných podmínek.

DANA PETROVÁ

ředitelka Domu zahraniční spolupráce

Jaká byla vaše spolupráce s ČC v roce 2020?

S Českými centry dlouhodobě spolupracujeme zejména při propagaci českého vysokého školství a podpoře českých krajských komunit v zahraničí. V rámci iniciativy Study in the Czech Republic jsme například ve spolupráci s ČC Moskva uspořádali sérii webinářů pro ruské uchazeče o studium v ČR. S Českými centry také spolupracujeme na programu Czech Republic Alumni, který propojuje zahraniční absolventy českých vysokých škol. Jsme rádi, že máme strategického partnera, který pomáhá šířit naše aktivity v zahraničí.

Na co se těšíte, jaká máte očekávání z hlediska této spolupráce v roce 2021?

Již v uplynulém roce jsme společně s Českými centry plánovali misi českých vysokých škol do Koreje a Japonska. Bylo by skvělé, kdyby epidemiologická situace umožnila realizaci v roce 2021. Určitě budeme také nadále spolupracovat na absolventském programu. V prosinci schválila vláda priority jednotné prezentace ČR v zahraničí pro období 2021-2023, přičemž hned první z nich se týká prezentace ČR jako inovativní země pro studium i vědu. Logicky se tedy nabízí, že naše spolupráce bude v roce 2021 intenzivní. Plánujeme proto mimo jiné videokonferenci s řediteli zahraničních Českých center, na které se zaměříme na prohloubení spolupráce v nadcházejícím období.

PAVLA PETROVÁ

ředitelka Institutu umění – Divadelního ústavu

Do roku 2020 jsme vstoupili s vizí naplňovat tehdy čerstvě podepsané *Memorandum o spolupráci Institutu umění – Divadelního ústavu a Českých center* v oblasti podpory kulturních projektů. Naživo se nám podařilo stihnout společně podpořit česká scénická umění na lednových profesních akcích v New Yorku. Česká delegace navštívila festival a sympozium Under the Radar a veletrh scénických umění APAP.

Následovalo období, ve kterém jsme se museli vlivem pandemie rychle zorientovat v tom, jak můžeme v nových podmínkách pracovat. Významným momentem byla společná příprava programu Dne hudby, který celosvětově připadá na 21. června. Součástí akce bylo i do zahraničí streamované vystoupení kapel vybraných původně na showcaseové festivaly. Ve streamu byl premiérově uveden i videoklip „Altered Mind of 20-20“. Tento audiovizuální projekt vznikl při vědomí celosvětové krize, která přinesla řadě lidí stres, úzkost i strach. Hudbu k němu složil český skladatel žijící v Los Angeles Elia Cmiral a skladbu nahrál Epoque Quartet.

V září jsme s ČC Berlín tradičně spolupracovali na uspořádání 4. ročníku Kus Česka / Ein Stück Tschechien, který prezentuje současnou českou dramaturgiu v Německu. V listopadu se s ČC Londýn podařilo podpořit zástupce české hudební scény na akci Electronica: Vision of Sound II, která na londýnském eventu Central Party Digital představila novou generaci umělců současné elektronické hudby ze střední Evropy.

KLÁRA STEJSKALOVÁ
šéfredaktorka Radio Prague International

Radio Prague International spolupracuje s Českými centry dlouhodobě, ale loňský rok vzhledem k pandemii posunul spolupráci na úplně jinou úroveň. První vlaštvou byl cyklus České hrdinky, kdy jsme krásné ilustrované portréty 50 významných českých žen publikovali na našem webu a rozšířili o doprovodný text. Intenzivnější spolupráci jsme navázali u projektu „České knihy, které musíte znát“. Každých 14 dní jsme prostřednictvím videa, audia a textu na webu představili zahraničnímu publiku klenoty české literatury. Anna Hrabáčková z Českých center a Martin Krafl z Českého literárního centra nám částečně pomáhali s výběrem autorů. Projekt vzbudil velmi silný ohlas, ozvali se nám zahraniční vydavatelé, překladatelé i bohemisti. A určitě na tom můžeme stavět i dál. Na naší anglické a české stránce jsme publikovali rozhovory, které připravilo ČC v New Yorku a Tel Avivu „Umělci, kteří to nevzdávají ve městě, které nikdy nespí“ a „Izraelské osobnosti s československými kořeny“.

A co společný projekt?

K tomu nakonec došlo a moc mne to těší. Zrodil se společný anglický podcast „Czech Next Wave“. Jeho cílem je představit zajímavé mladé české osobnosti různých profesí, kteří se díky vlastní originalitě, tvorbě, prosazují v Čechách i zahraničí a mají potenciál být budoucími lídry a ambasadory české kultury i vědy. Rozhovory vede Ian Willoughby a jeho hosty už byli například spisovatel Marek Šindelka, hudebnice Sára Vondrášková, módní návrhářka Tereza Rosalie Kladošová a další.

MICHAL BREGANT
generální ředitel Národního filmového archivu

Mám čest a potěšení spolupracovat s Českými centry už spousty let – kdysi jako kurátor, dnes spíš jako zástupce instituce, již byla svěřena mimo jiné i starost o zpřístupňování filmového dědictví. Často se potýkáme se stereotypy, což jsou v našem případě hlavně požadavky na uvádění filmů československé nové vlny. Ano, tu československost zdůrazňuji při každé příležitosti, protože má pro vznik a rozkvět nové vlny v šedesátých letech konstitutivní význam. Spolu s kolegy a kolegyněmi v Národním filmovém archivu upozorňujeme i na méně proslavené autory a filmy, ty prověřené časem se snažíme uvádět v kontextech, které divákům pomohou, aby jim porozuměli hlouběji. A aby to v nich vyvolalo další zájem.

V tomto ohledu máme na rok 2021 připravena různá překvapení, která potěší nejen milovníky naší kinematografie. Rok 2021 bude od nás všech vyžadovat velkou trpělivost a odvahu. Věřím ale, že právě v práci Českých center se může projevit vitalita české kultury, že totiž nejen osvědčené formáty, ale ještě více interakce, prostoru pro diskusi a intelektuální zkoumání různých našich identit mohou vytvořit teritorium pro nové objevy. Vždyť identitu stejně jako kulturu nemáme jen jednu.

MARTIN KRAFL
pověřen vedením Českého literárního centra

„Naděje je stav ducha, který dává smysl našemu životu!“ Tato slova Václava Havla, dosud největšího „vyslance“ Česka v zahraničí, si během pandemie často připomínám. 85 let od Havlova narození a 10 let od jeho úmrtí inspirují jak České literární centrum (ČLC), sekci Moravské zemské knihovny, tak Česká centra v roce 2021 k řadě akcí. Naděje je symbolickým motivem právě začínajícího roku – všichni netrpělivě čekáme na návrat k normalitě a na oživení kultury, která v roce právě skončeném zažila těžké časy.

Už druhým rokem je tým ČLC na základě *Memoranda o spolupráci s Českými centry* v úzkém kontaktu s jejich pobočkami v zahraničí. Potěšilo mě, že jsme po roku komiksu opět našli shodu v tematickém zaměření pro oblast literatury a společně se pokusíme oživit zájem o českou poezii. Zaměříme se i na česká díla v překladu, nejen na tradičních veletrzích v Lipsku, Frankfurtu n. M. a Londýně, ale také v Paříži, kam se po skoro deseti letech vrátíme, a ve Varšavě v roli hostující země. Budeme rovněž hlavním hostem komiksového festivalu Lakes v britském Kendalu a chystáme se na festival Poezie a vína do Slovinska.

Naším nejdůležitějším společným projektem je překladatelská soutěž Cena Susanny Roth, díky které motivujeme bohemisty a objevujeme bilingvní talenty mezi těmi, které baví překládat. Nedávno vydaná publikace o soutěži shrnuje její první úspěšnou „pětiletku“ a připomíná, že už se některým jejím výhercům podařilo na knižním trhu prosadit. I v tom vidím naději, že naše společná spolupráce má smysl! A za to všem, kteří se na tom podílejí, děkuji!

ROMAN MUSIL
ředitel Západočeské galerie v Plzni

V uplynulém roce připravila Západočeská galerie v Plzni z podnětu Českých center putovní výstavu věnovanou k 150. výročí narození světově proslulého architekta Adolfa Loose, který v Plzni navrhl řadu luxusních interiérů. Výstava, určená pro Česká centra, odstartovala v závěru roku 2020 v izraelském Tel Avivu a v letošním roce by měla pokračovat v dalších metropolích, jakými jsou New York, Vídeň, Paříž a další. Expozice věnovaná Adolfu Loosovi nás může ve světě skvěle reprezentovat a ukázat, že meziválečné Československo bylo důležitou křižovatkou, kde se potkávaly a mísily nejrůznější duchovní i kulturní vlivy, napomáhající nástupu a rozvoji moderní evropské kultury. Proto patří Českým centrům velké poděkování za to, že tuto důležitou akci iniciovala a ve spolupráci s naší institucí zrealizovala. S Českými centry, zejména v Mnichově, spolupracuje Západočeská galerie dlouhodobě.

V minulosti například při přípravě dvou výstavních a publikačních projektů Gabriel von Max 1840–1915 a Mnichov – Zářící metropole umění 1870–1914, které byly připraveny naší institucí v letech 2011 a 2015 a vyžadovaly širší kooperaci s řadou důležitých mnichovských galerijních institucí. Druhá ze zmíněných výstav byla uvedena v rámci projektu Plzeň – Evropské hlavní město kultury a velmi výrazně nám pomáhala tehdejší ředitelka Zuzana Jürgens a po ní Ondřej Černý, který ji ve funkci vystřídal. S Ondřejem Černým v současnosti domlouváme spolupráci na dalších připravovaných projektech, kde bude role Českých center pro nás zcela nepostradatelná.

připravujeme na leden—únor 2021

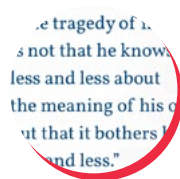
Síť Českých center / spol. vědy

Czech Next Wave: Marie Tomanová

🕒 8. 1. 2021

📍 on-line

SPOTIFY

ATHÉNY České centrum / spol. vědy

#GrowOurHumanity

🕒 1. 2. – 30. 6. 2021

📍 on-line

O AKCI

MNICHOV České centrum / literatura

Zima se Švejkem

🕒 4. 1. – 4. 4. 2021

📍 on-line

O AKCI

NEW YORK České centrum / architektura

Loos in Pilsen

🕒 21. 1. – 15. 02. 2021

📍 Galerie ČC New York

O AKCI

MOSKVA České centrum / hudba

Festival Bohuslava Martinů

🕒 20. 1. – 1. 2. 2021

📍 Moskevská státní konzervatoř
P. I. Čajkovského

O AKCI

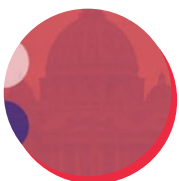
Síť Českých center / výuka češtiny

On-line přednáška o češtině Mgr. Lucie Jílkové, Ph.D.

🕒 21. 1. 2021

📍 on-line

O AKCI

ŘÍM České centrum / fotografie

České stopy v Římě

🕒 15. 12. 2020 – 28. 02. 2021

📍 on-line

O AKCI

BERLÍN Českých center / architektura

Houdek/Huemer: Akarofobikové, architektoničtí nostalgikové, Heidi Klum a další

🕒 2. 2. – 10. 4. 2021

📍 České centrum Berlín

O AKCI

představujeme projekty

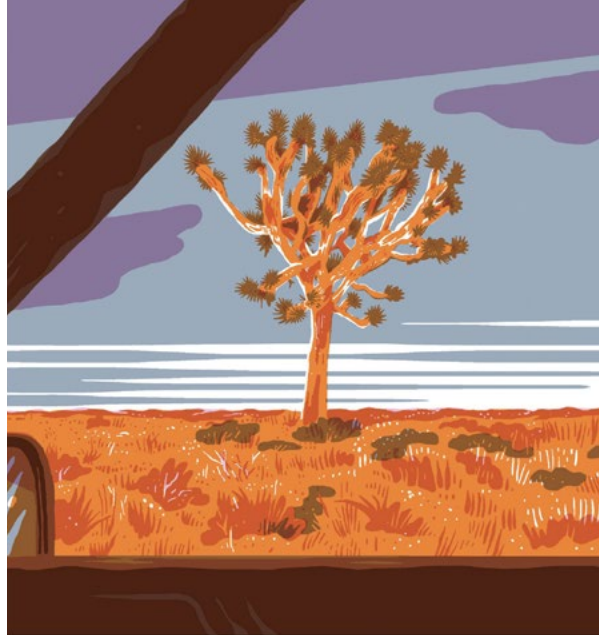
TENTO MĚSÍC

Kniha „koronapovídek“

Objekty v zrcadle jsou blíží, než se zdají být. To je název antologie povídek vydané v nové spolupráci Českých center (ČC) a nakladatelství Odeon, která v prosinci 2020 vstoupila na český knižní trh. Uvádí 17 textů vybraných českých, popřípadě česky hovořících, autorů, které vznikly v napojení na několik zahraničních českých center. Důležitým a částečně i výchozím tvůrčím kontextem se stal fakt probíhající koronavirové pandemie první poloviny minulého roku, která se vždy nějak propsala do konečných příběhů. Myšlenka autorských povídek exkluzivně napsaných pro ČC se zrodila původně v Berlíně, odkud se inspirativně a na principu tzv. síťovosti rozšířila i do dalších teritorií za systémové podpory pražského ústředí.

Do spolupráce se dále zapojila ČC v Izraeli, Japonsku, Německu, Rakousku, Rusku, Řecku a v USA, která následně oslovila tvůrce se specifickou vazbou na teritorium své působnosti. Díky tomu se v knižní podobě objevují příběhy Martina Beckera, Biancy Bellové, Pavla Brycze, Lucie Faulerové, Radka Fridricha, Jiřího Janků, Jaromíra Konečného, Ivy Pekárkové, Markéty Pilátové, Lídy Rakušanové, Tomáše Ráliš, Jaroslava Rudiše, Terezy Semotamové, Marie Topolové, Kateřiny Tučkové a Davida Zábranského; o svůj text se dále podělil také Robert Mikoláš, který vede zastoupení ČC v Izraeli.

Zadání bylo limitované pouze rozsahem a napojením autora na dané teritorium. Až na výjimky povídky vznikaly v původním českém znění a byly či budou přeloženy do jazyků zemí působnosti, kde byly dále publikovány, a to především v on-line prostředí pro místní širokou veřejnost. Díky partnerství s nakladatelstvím Odeon se projekt přetavil do formátu přečtivě

OBJEKTY V ZRCADLE JSOU BLÍŽ, NEŽ SE ZDÁJÍ BÝT ➡

Martin Becker
Bianca Bellová
Pavel Brycz
Lucie Faulerová
Radek Fridrich
Jiří Janků

Jaromír Konečný
Robert Mikoláš
Iva Pekárková
Markéta Pilátová
Lída Rakušanová
Tomáš Ráliš

Jaroslav Rudiš
Tereza Semotamová
Marie Topolová
Kateřina Tučková
David Zábranský
odeon / česká centra

připravené knihy určené českému čtenáři za typografického a ilustrátorského zpracování studia Take Take Take.

„Vznikla pozoruhodná kniha s texty svébytnými svojí strukturou, délkou i pojetím samotného příběhu. Každý autor dveře do své povídky otevírá jiným klíčem a zároveň s porozuměním pro kontext země daného Českého centra, s nímž navázal spolupráci. A také ta křehká korona, která nám všem trochu přenastavila současnou každodennost, což mj. reflektuje i název celé antologie! Speciální doba žádá přijetí nových výzev, kterých jsme se zhostili také tímto způsobem, kdy se Česká centra stala knižním vydavatelem. Partnerství se všemi zúčastněnými proběhlo ve skvělé symbióze, za což je potřebné poděkovat. Budeme se těšit na reakce čtenářů.“
Anna Hrabáčková

KUPTÉ SI KNIHU ZDE

rozhovor

Žádné jedno zahraničí neexistuje

*Inspiruje ji lenost, uzavřenost a skepse. Sociální architektka, profesní označení, kterému se líšeňská rodačka **Kateřina Šedá** nebrání. Tvorbu Kateřiny Šedé je prakticky nemožné jednoduše zaškatulkovat. Vzdělání má výtvarné. Vystudovala Střední školu uměleckých řemesel v Brně a absolvovala Akademii výtvarných umění v Praze. Avšak její práce se vymykají klasickému chápání výtvarného umění. Prostupuje napříč různými profesními obory – sociologie, architektura, literatura... Do povědomí společnosti se zapsala díky pracím, do nichž zapojuje desítky či stovky osob, které často nemají s uměním nic společného. Její projekty jsou typické tím, že jsou dlouhodobé a odehrávají se ve zcela neuměleckém prostředí.*

Přes četné úspěchy na poli výtvarného umění se označení umělkyně bráníte.

Ne, že bych se mu úplně bránila, ale připadá mi, že nedokáže vyjádřit to široké pole věcí, kterými se zabývám. Nedokáže úplně vystihnout to, co dělám a současně mě dává do určité škatule, které dost lidí nerozumí. Při mé práci to pak vytváří nějakou bariéru mezi lidmi, se kterými pracuji v terénu. Takže je to i taková sebeobrana, a i v rámci toho, aby se mi s těmi lidmi lépe pracovalo. Když se mě zeptají, co dělám, tak jim spíš popisují své akce, než že bych jim řekla, že jsem umělec nebo „artist“ a tím to jako skončilo. Často se mi stává, že se mě pak později na to ani nezeptají. Většinou se mě ptají novináři, jak bych se nazvala a jak bych nazvala svojí práci a jak to vysvětluji lidem, ale paradoxně lidi se mě na to nikdy neptají. To je takový zvláštní rozpor mezi novináři a normálními lidmi, že novináři a odborníci si často myslí, že největší úskalí práce v terénu je, že se lidé nevyznají v tom, co to vlastně dělám. Lidi ale vůbec neřeší moji pozici, oni řeší, jestli jsem důvěryhodná osoba, jestli se na mě můžou spolehnout, jestli to, co slíbím, tak splním

Kateřina Šedá

© SOCIETY/Pobaschnik

a jestli ta věc, kterou po nich chci, dává význam. Já to vlastně neřeším, a pokud, tak jen právě proto, že se mě na to ptají odborníci.

Procestovala jste již celý svět, našla jste nějaký zásadní rozdíl mezi galeriemi a muzei v České republice a v zahraničí?

Myslím si, že je trošku problém, a tuhle otázku mi položilo už více lidí, že žádné jedno zahraničí neexistuje. Instituce se liší, liší se lidi, kteří v nich jsou, stejně tak jak v České republice, tak v zahraničí. V České republice jsem pracovala s úplně skvělými lidmi, ale i hroznými. Stejně tak jako venku. Myslím si, že je to spíše o konkrétních jednotlivcích. Jsou instituce, které nemají moc peněz, ale lidi, kteří tam pracují jsou tak nadšení, že za málo peněz uděláš spoustu věcí. A to se děje v České republice i v zahraničí. Takže samozřejmě bych mohla říct, že v Německu je super, jak všechno funguje a lidi se snaží prosadit, že autor dostane honorář za výstavu, což se v České republice neděje. Nebo bych mohla uvést jiné příklady, ale bylo by to nespravedlivé a nefér to takhle zobecnit na Českou republiku a zahraničí. I v České republice jsou skvělí kurátoři, které jsem zažila, kteří se snaží na malý ploše a za málo peněz udělat dobrou věc. A samozřejmě se pracuje jinak, když máš takový rozpočet jako ve Finsku a když máš třetinový.

Pamatujete si vůbec na svojí první cestu do zámoří nebo zahraničí?

Na škole jsem byla jedním z mála studentů, kteří nejenže nepřestoupili do žádného ateliéru, ale ani nevyjeli na žádnou zahraniční stáž. Takže jsem měla první výjezd, když mě pozvala jedna začínající kurátorka, tehdy dokonce možná ještě studentka, na výstavu do New Yorku, kde chtěla vystavit můj projekt Nic tam není (občané moravské obce Ponětovice měli stejný režim dne). Bylo to kolem roku 2005 a ona tehdy sama oslovila místní České centrum, mě to tehdy vůbec ještě nenapadlo, že bych někdy mohla takhle někam odjet. A oslovila České centrum, jestli by jí nepomohli, že by tu cestu mohli ve spolupráci s ní zaplatit. Byla jsem tam sice strašně krátkou dobu, asi tři dny, ale byla jsem z toho úplně fascinovaná. Bylo to prostě neuvěřitelné. Znovu jsem se tam dostala nedlouho na to, protože jsem dostala Chalupeckého cenu (*výhra Ceny Jindřicha Chalupeckého byla spojena s pobytem v ČC New York), takže já bych se tam dostala asi stejně, ale pamatuji si ty tři dny dneska víc než ten měsíc a půl, který jsem tam poté strávila.

Víte, že od Vaší první spolupráce s Českými centry uběhlo již 14 let? Od té doby s Vámi spolupracovala velká většina Českých center po celém světě. Jakou roli pro Vás hrají centra v zahraničí?

No většinou na začátku hrají důležitou roli pro zahraniční instituce, které mě pozvou. Mě zpravidla Česká centra přímo nezvou, pozve mě tamní instituce a ta pak požádá o spolupráci České centrum v dané zemi. Ale je pravda, že ty centra se strašně moc liší, podle toho, kdo tam zrovna je ředitelem, a to je alfa a omega každého centra. Takže jsem zažila skvělý Český centra, ať na Ukrajině, kde působila Lucie Řehoříková nebo teď v Bulharsku, kde mi hodně pomohla současná ředitelka Dagmar Ostránská, bez její pomoci bych snad projekt ani nedokázala udělat. Velmi rychle sehnala lidi, který bych do toho projektu zapojila. V Rakousku mi také skvěle pomohli i s realizací projektu. Já často potřebuji spíš lidské zdroje, než nějakou hmotnou pomoc a z toho důvodu je České centrum dobrý, protože mi lidské zdroje buď přímo

poskytne nebo zprostředkuje. Vlastně nevím, na koho jiného bych se obrátila v těch místech. Tak to si myslím, že funguje skvěle.

Ukázky projektů Kateřiny Šedé:

CELÝ ROZHOVOR

Autorka rozhovoru:
Anežka Jabůrková

novinky

Czech Photography Masterclass

Česká centra na Instagramu prezentují každé dva týdny formou online workshopů taková jména současné fotografie jako *Libuše Jarcovejáková*, *Ivan Pinkava* či *Marie Tomanová*, kteří nejen hovoří o své práci, ale také interagují přímo s uživateli. Stačí své snímky označit hashtagem konkrétního fotografa (např. MasterclassTomanova), který v závěrečném videu příspěvky uživatelů okomentuje a poradí, jak fotit lépe. V roce 2021 se můžete těšit na další významné osobnosti, které se s vámi podělí o své tipy a triky, tak nás nezapomeňte sledovat!

Václav Havel

Na rok 2021 připadají hned dvě kulatá výročí spojená s osobností prvního polistopadového prezidenta. V říjnu 2021 by Václav Havel oslavil 85. narozeniny a v prosinci 2021 tomu bude 10 let od jeho úmrtí. Česká centra v zahraničí se připravují na to, jak tuto nejvýznamnější a celosvětově nejznámější osobnost posledních tří dekád českých dějin připomenout. Odkaz Václava Havla budeme šířit napříč sítí našich center v Evropě, Asii i Americe prostřednictvím celé škály projektů.

Hlavním partnerem je [Knihovna Václava Havla](#).

napisali o nás

MÍSTNÍ KULTURA

Noc literatury v turbulencích pandemického roku 2020

ČLÁNEK

LIDOVKY.CZ

Plzeňské interiéry Adolfa Loose se budou vystavovat v Tokiu i New Yorku

ČLÁNEK

IROZHLAS

„Netradiční uchopení s rozměrem sociálního vyloučení.“ V Madridu se hraje Dvořákova Rusalka

ČLÁNEK

SEZNAM ZPRÁVY

Česká centra připomínají 350 let od úmrtí Komenského

ČLÁNEK

IDNES.CZ

Sedmnáct autorů zavede v knize koronapovídek do šesti zemí světa

ČLÁNEK

VÍCE ČLÁNKŮ A REPORTÁŽÍ

novinky

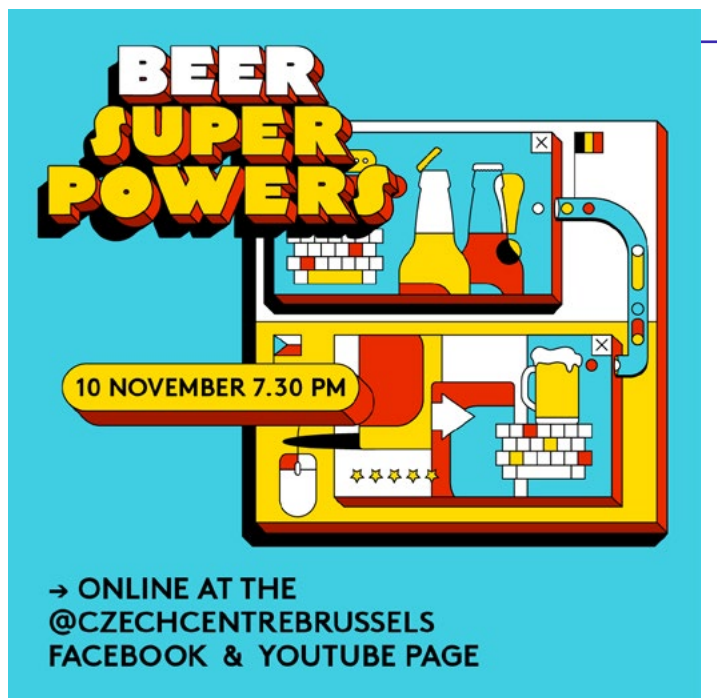
Vyhlašujeme 7. ročník mezinárodní překladatelské soutěže Cena Susanny Roth určené začínajícím zahraničním překladatelům z českého jazyka ve věku do 40 let.

VÝZVA

Pivní supervelmoci – online ochutnávka pív

České centrum Brusel v listopadu minulého roku připravilo online ochutnávku originálního výběru z malých a středních pivovarů České republiky a Belgie, vedenou dvěma skutečnými osobnostmi pivního světa – Filipem Neradem (analytik Českého rozhlasu, milovník piva a autor knihy Pivní království Belgie) a Lucem De Raedemaekerem (hlavní someliér Brussels Beer Challenge, porotce mezinárodních pivních festivalů a vydavatel předního magazínu Bière Grand Cru). Nestihli jste? Debatu si můžete pustit i ze záznamu!

ZÁZNAM

Nový web

Od ledna 2021 spouštíme novou webovou prezentaci Českých center doma i ve světě. Systém se v současné době ladí a testuje, prosíme vás o trpělivost, než se vše správně nastaví a usadí, mohou se objevovat chyby. Věříme, že vše zvládneme co nejrychleji a nová prezentace se vám bude líbit a budete se k nám stále vracet.

Knížka BEZ HRANIC. STOPA V ČASE (2014–2020)

Nově vydaný sborník zrcadlí činnost Českého centra Kyjev na Ukrajině mezi lety 2014 a 2020.

PROHLÉDNĚTE SI SBORNÍK

stalo se

České perličkové ozdoby v UNESCO

Stoletá ruční výroba vánočních ozdob z foukaných skleněných perlí je od čtvrtka na reprezentativním seznamu nemotného kulturního dědictví UNESCO (Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu). Naše radost je o to větší, že můžeme těmito krásnými ozdobami udělat radost partnerům v zahraničí. Děkujeme společnosti Rautis, a. s., za skvělou spolupráci.

Výrobek vytvořený přímo pro síť Českých center firmou Rautis, a. s.

Ilustrace: Kateřiny Kotyk

Česká centra ve světě připomněla výročí 350 let od úmrtí Jana Amose Komenského

V listopadu minulého roku uplynulo 350 let od úmrtí předního českého a evropského humanisty a zakladatele moderní pedagogiky. Česká centra připomněla Komenského osobnost sérií kulturních a společenských akcí:

J. A. KOMENSKÝ – UČENEC V LABYRINTECH EVROPY 17. STOLETÍ (výstava)
Řím, Palác Braschi
– vzácné tisky, mapy a vizualizace zachycující vývoj Komenského myšlení i jeho rozsáhlé dílo

LABYRINT SVĚTA (výstava)
Bratislava, Komenského náměstí
– spojení citátů z Komenského Labyrintu s kolážemi Miroslava Huptycha

GROW OUR HUMANITY (projekt)
Rotterdam, Brusel, Stockholm, Sofie, Milán
– budovu české ambasády v Haagu a dalších veřejných budov v Bruselu a Stockholmu vyzdobily inspirativní citáty Komenského a dalších českých humanistů (Havel, Patočka, Čapek, Masaryk)

KOMENSKÝ A JAPONSKO (přednáška)
Tokio, České centrum
– přednáška japonského komeniologa prof. Šiničiho Somy o vlivu Komenského na formování japonského vzdělávání v západním stylu

stalo se

Měsíc fotografie 2020

Listopad je v Bratislavě tradičním Měsícem fotografie. Místní České centrum se jubilejního 30. ročníku účastnilo participací na výstavních projektech *Komedie fotografie mezi zrnem a pixelem* a *Tři dekády*. Novinkou je Ulička fotografie v Prepoštské ulici, kde se České centrum zapojilo prostřednictvím window gallery v Českém domě.

Roušky od Barbory Procházkové pro Česká centra

Na základě spolupráce s Českým centrem vznikla na sklonku roku nová, minimalistická rouška pro ředitele Českých center v zahraničí, a to v dámské i pánské variantě, která hrdě nese vlastní logo a je určena jako prezentační doplněk pro výjimečné příležitosti.

Barbora Procházková je česká módní designérka, která v roce 2019 absolvovala v Ateliéru Designu oděvu a obuvi na pražské UMPRUM pod vedením Liběny Rochové. V průběhu studia měla možnost prezentovat své kolekce doma v ČR, tak třeba i v New Yorku, Tokiu, či Londýně. V tvorbě se její síla postupně projevila v přesahu do sociálních témat, kdy móda neslouží jen jako luxusní zboží, ale naopak jako médium akcentuje vážné společenské otázky.

Jazzman versus špioni: Umění jako tajná zbraň mezinárodní politiky

Umění a kultura jsou mocnou zbraní diplomacie, od jazzových turné Louise Armstronga po novou pobočku Louvru v Abu Dhabí. Svou roli hrají i v české zahraniční politice. Nový podcast „Jazzman versus špioni. Umění jako tajná zbraň mezinárodní politiky“ v sérii pěti dílů odhalí klíčové momenty, kdy kultura změnila mezinárodní vztahy. Pozve exkluzivní hosty, kteří okomentují, jak je tomu dnes. Od 12. ledna 2021 nás uslyšíte na všech podcastových platformách. Na projektu se podílela Česká centra, Institut mezinárodních studií Univerzity Karlovy a Ústav mezinárodních vztahů.

PODCAST

© BVA International

KONCERT

Česká centra ve světě oslavila Vánoce streamem mše Jakuba Jana Ryby (Třebechovický betlém)

ATHÉNY České centrum

Série ilustrací stáží Tomáše Starého

Ilustrace s překlady českých slov na Instagramu ČC Athény

INSTAGRAM

© Peter Korček

BRATISLAVA České centrum

Labyrint světa na Komenského náměstí v Bratislavě

O AKCI

VÁNOČNÍ RECEPTY

Série receptů vytvořená pro Česká centra v zahraničí vznikla ve spolupráci s foodbloggerkou The Olive

RECEPTY

o nás

Česká centra se definují jako **kulturní institut** a působí na poli kultury v jejím **nejširším pojetí**: v oblasti umění, kulturních a kreativních průmyslů, péče o kulturní dědictví, vzdělávání, jazyka, lidských práv, vědy, inovací, sportu, gastronomie, životního stylu a dalších projevů **tvůrčího společenského života**. Zajišťují **výuku českého jazyka** v zahraničí a podílí se na organizaci certifikovaných jazykových zkoušek.

Česká centra jsou pevně zakotvena v síti **EUNIC** (Sdružení národních kulturních institutů států EU) od jejího založení v roce 2006.

Působíme v oblastech

[výtvarné umění](#) · [architektura](#) · [design a móda](#) ·
[film](#) · [hudba](#) · [divadlo](#) · [literatura](#) · [jazykové kurzy](#) ·
[sport](#) · [tanec](#) · [tradice](#) · [vzdělávání](#) · [regiony](#)
a [turismus](#) · [společenské vědy](#) · [věda a výzkum](#)

Aktuální info sledujte na www.czechcentres.cz
a na sociálních sítích pod [#CzechCulturetotheWorld](#)

Česká centra v zahraničí

České domy v zahraničí

